

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА
МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ҲАР ҚАРИЧ ЕР ҲИСОБДА

Қунар исб, баҳор ишлари қизғин тус олиб кетди. Қўшнлиқ кулларни иттирозлик билан кутган пахтакорлар меҳнат камарини боғлаб, далага чиқдилар. Майин тўпроқ бағрига ўз вақтида ташланган чигит мана энди унинг далаларини ялнатмоқда.

Совхозимиз пахтакорлари ҳам баҳор ишларини барвақт бошладилар. Деҳқонларнинг бу йилги иялти янада улгур, улар 2245 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пилданга 24,2 центнер ўрнига, 27,2 центнердан ҳосил етиштириб, давлатга 5600 тонна ўрнига 6200 тонна пахта етказиб беришга қарор қилдилар. Ҳосил учун кураш ерларини шудорлашдан бошланди. Ҳосилдан бўшаган майдонлар минерал ўғитлар билан озиқлантирилади. Бутун йил бўйи далага маҳсулнинг ўғит чиқарилади. Ўғит ерлар ўзлаштирилади. Тўпроқ унмодорлигини ошириш, ерларнинг мелiorатив холатини яхшилаш, ариқ-зоғуруларни тозалаш ишлари ҳам ушшоқлик билан ўтказилди. Ерларни текислаш, бороналар билан кетма-кет тўпроққа чигит ташланди.

Илгорлар тақрибаси асосида иш тутаётган пахтакорларимиз чигит екишни тез ва сифатли ўтказиш тадбирини кўрди. Биз барча майдонларга чигитни гербицид билан энди. Бунда чигит ташланган ердаги бегона ўт уруғлари йўқотилади. Ёш нўхсоннинг тез яшилганлиги шариот тудирилади. Шунингдек чигит билан бир вақтда ҳар гектар майдонда 200 килограммдан аммофос, 150 килограммдан сульфат аммоний,

50 килограммдан азотли ўғит соқлабимиз. Ёш билан бир вақтда майдонларни озиқлантириш, ғўзанинг бақувват ва дуркун бўлишига ижобий таъсир кўрсатади. Ёш нўхсон унинг қишқи билан етарли озуқа олади.

Бу йил асосий майдонларга кенг қаторлаб чигит ташланди. 1300 гектар майдонга ана шу усулда чигит екилди. Шунча майдондаги ғўзаларни озиқлантириш, култивациялаш учун етарли техникани ҳозирлаб қўйганимиз. Ўтган йили пахтакорларимиз кенг қаторлаб екилган майдонлардан 29—30, центнердан ҳосил кўтардилар.

Кенг қаторлаб екилган майдонлардан Нуршо Нуралиев, Абдуманнон Абдумавлонов бошлиқ бригадалар мўл ҳосил кўтарган эдилар. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан 35—37 центнерга етказиб пахта олишди. Бу йил ана шу пешадамлар изидан бораётган кўпгина бригадалар асосий майдонларга кенг қаторлаб чигит ташладилар.

Пахта майдонларимизнинг кўп қисmini илг қасали билан зарарланган, шунинг учун бу майдонларда ҳосилдорлигини ошириш анича мушкуллашиб қолган эди. Бу йилдан бошлаб 1100 гектар майдонга илг қасалига чидамли «Тошкент-3» нави чигит екилди. Чигит ташланган майдонларда 30 центнердан ҳосил етиштиришни планлаштирганамиз.

Ўтган йили — ҳар гектар ерда 85—87 минг тўла қучат ўстирилган бўлса, бу йил қучаларни янада тулқин бўлишига эришамиз. Ердан унумли фойдаланиш ҳам ҳосилдорлигини кўтаришда

катта роль ўйнайди. Кўпгина хўжаликларда карта четларига чигит ташланмайдди. Натижада ҳар бир карта бошида 3—4 метр жой йўлга айлантирилади. Мана шунинг ўзи ердан тўғри фойдалана олмаслигини кўрсатади. Хўжалигимизда ердан унумли фойдаланиш учун қатъий кураш олиб борилаёти. Биз карта четларидаги ариқ-зоғурулар ёқасида чигит екиш мумкин бўлмаган ердан тракторлар юриши учун фойдаланамиз. Шунда йўлга ишлатилиш керак бўлган карта четлари ҳам пахтазорларга қўйилди.

Шунингдек, ортиқча ариқ-зоғуруларни кўмиш, энгиздорларга айлантириш ишлари ҳам олиб борилаёти. Ўғит ерларни ўзлаштириш ишлари йил сайин кенг тус олмоқда. Ўтган йили 300 гектар янги ер оқиди. Бу йил ҳам орта баҳордан бошлаб бўлдозорлар ёрдамида ариқ-зоғуруларни текислаш, картадорларни кенгайтириш ишларини олиб боришда, ёш ариқ-зоғуруларни текислаш ҳисобига умумий майдон 30 гектарга кенгайди. Ўғит ерлар билан қўйилганда аса бу йил 60—70 гектар ерга қўшимча чигит ташланди.

Карта четларидан фойдаланиш ҳам яхши самара бермоқда. Ўтган йили карта четларини кенгайтириш ҳисобига 113 гектар ер қўйилган бўлса, бу йил 50 гектардан ортиқ ер энгиздорларга айлантирилди.

Юқорида ҳосилдорлигини кўтаришни биринчи омили эканидан бошланади, дедик. Унинг иккинчи сифатида шун айтиш керакки, тракторчилар энгизни сифатли ўтказиш керак. Ўғитни екиш пайтида оғатларнинг тўғри

бўлишига эришиш карта четларига ер қолдиришнинг лозими. Ўғитлар тўғри олиниши култивация пайтида қучаларнинг нобуд бўлиши мумкин. Бу аса, ҳосилдорлигини кескин пасайтиришга олиб келади. Бу йил биз 60Х30 схемалаб екилган майдонларда 110 минг тўла, кенг қаторлаб екилган майдонларда аса 111 минг тўлагача қучат сақлашга эришамиз.

Қ. Исмоилов бошлиқ бўлим деҳқонлари ўтган йили 530 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 26 центнер ўрнига 30 центнердан ҳосил етиштирдилар. Бўлимда 1 гектар майдонда 100 минг қучат сақланган эди. Бу йил улар ҳосилдорлигини 35 центнерга етказишга аҳд қилишган.

Ж. Деҳқонов, Т. Ёсенбоев, В. Тўхтабоев, Ў. Қариев, К. Ёргашев, С. Сангинов бошлиқ бригадалар деҳқонлари ҳам тўла гектарлар учун курашиб яхши натижаларни кўлга кiritаёттирлар. Бу илгори бригадаларнинг тўққизинчи бешилликнинг иккинчи йилида зиммаларига олган вазифалари янада улкан. Улар ҳосилдорлигини 30—35 центнерга етказишга қатъий аҳд қилганлар.

Партиямиз XXIV съезди қарорларини амалга ошираётган совхозимиз коллективни ердан унумли фойдаланиш, пахтачиликни юксалтиришга муносиб ҳисса қўлиши учун курашмоқда. Ўғит ерларини қўлаб тадбиркорлик билан ишлаётган пахтакорларимиз бу йил зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажарадилар.

Э. ТУРАҚУЛОВ,
Бекобод районидagi Ойбек
номли совхоз директори.

БИРИНЧИ МАЙГА МУНОСИБ СОВҒА

ЎЗБЕКИСТОН САОАТЧИЛАРИНИНГ
МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий Статистика бошқармаси хабар беради: 1972 йил 15—16 апрелда ўтказилган коммунистик шанба-ликда актив иштирок этган Ўзбекистон саноатининг ходимлари ишлаб чиқариш суръатларини жадаллаштиришни давом эттирмоқдалар ва май олди социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳамда бир қанча-энг муҳим буюмларни чиқариш тўрт ойлик планини муддатидан олдин 27 апрелда бажардилар.

Прокат ишлаб чиқариш, кўмир қазиб чиқариш, цемент, дераза ойнаси, трактор сеялкалари, пахта толаси, ўсимлик мойи, шойи газлама ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш плани тўла ҳамда ошириб бажарилди.

Тошкент саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун бошланган умум халқ социалистик мусобақасига қўшилиб СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги байрами шарафига товар маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш тўрт ойлик давлат планини муддатидан илгари, 27 апрелда бажардилар. Ой охирига қадар пилдан ташқари кўп миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб реализация қилинади. (ЎзТАГ).

*

ОБИД АҲМЕДОВ Бўстон-лиқ районидagi «Ленинград» колхозининг моҳир механизаторларидан. У ўзоқ йиллардан бери колхозда комбайн бошқаради. Ғалла ўрин-йўғини пайтида ўз агрегатини унумли ишлатиб юқори кўрсаткичларга эришди. Ўтган йили 265 гектар ўрнига 320 гектар майдондаги ғаллани ўриб колхоз хирмонига 376 тоннадан ортиқ дон тўқди. Колхоз механизаторлари бу йилги маъсулга ҳам пухта ҳозирлик билан кириб келмоқдалар. Ҳозир хўжаликда барча комбайнлар ремонтдан чиқарилиди. Бу ишда О. Аҳмедов бошқаларга ўрнат бўлмоқда. Суратда: О. Аҳмедов.

И. Портнов фотоси.

*

МУНОСИБ СОВҒА

Республикамиз пойтахтидаги «Ўзбекинодеталь» заводи ишчилари етти йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан илгари бажариш, меҳнатининг турли халқаро бирдмалик кўни — 1 Май байрамини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, меҳнатда катта муваффақиятга эришилди. Маҳсулотни реализация қилиш тўрт ойлик топиригини муддатидан илгари 25 апрелда аниқ дас билан бажарилди.

Корхона коллективни бу ютуқларини янада мустаҳкамлашга астойдил ҳаракат қилди. Натижада ой охиригача пландагидан ташқари ишлаб чиқарган маҳсулот 20 минг сўмликка яқини ташкил этди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига қарашли лойиҳа-

лаш конструкторлик-технологик биор коллективни СССР ташкил топан кўнининг яхши ерлик юбилейи шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, зиммасига олган мажбуриятини муваффақият билан бажармоқда. Турли-туман қўрилган объектлар учун лойиҳа-смета ҳужжатлари муддатидан илгари тайёрлаб бериляпти. Лойиҳачилар шу йилнинг тўрт ойи учун белгиланган планини 130 процент атрофида адо этидилар. Фойда олиш топиригини ҳам зиёда билан бажарилляпти. Биринчи квартал мобайнида бу қўрсаткич пландагига қараганда 135 процентдан кўпроқни ташкил этди.

Бюро коллективни иккинчи квартал планини муддатидан беш кун илгари бажариш ҳақида зиммасига оширилган мажбурият олди. Ғ. ҒУЛОМОВ.

СУВ ХЎЖАЛИГИ ҚУРИЛИШЛАРИГА

Ўрта Чирчиқ районидagi Тошкент темир-бетон буюмлари заводи ишчилари сув хўжалиги қўрилдишлари учун қўшнлиқ кулларни қўриш зарур конструкторлар, темир-бетон панеллар, қаватлар орасида қўйилган пилталар етказиб беришни йилдан-йилга кўпайтирмоқда.

Корхона коллективни биринчи кварталдаги нўқулай об-хаво шароитларига қарамай маҳсулот ишлаб чиқариш давлат планини муваффақият билан бажариш. Ўғит ишчилар меҳнатда кўрсаткичларига ўрнат бўлмоқда. Х. Раҳмонов, Ю.

Баграков, Л. Бурхонова, Я. Сентасанов, З. Науменко ва бошқа бетончилар, арматурачилар, дурадгорлар норматив доимо 120—130 процентдан бажаришляпти.

Завод ишчи-хизматчилари КПСС Марказий Комитетининг 1 Май байрами Тақриқларига амалий иш билан жавоб беришга астойдил бел боғладилар. Шу мақсадда зиммаларига янги мажбуриятлар олишди ва уни муваффақият билан бажариш учун социалистик мусобақани янада авж олдириб юборишди.

А. ҚОДИРОВ.

СУТ ЕТИШТИРИШНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРАЙЛИК

ЧОРВАЧИЛИК ИШЛАРИ
КУНДАЛИГИ

Областимиз колхоз ва совхозларида сут буюгини кўпайтириш соҳасида аниқгина ишлар амалга ошириляпти. Маҳаллий партия, совет, хўжалик ташкилотлари чорвачилик фермаларини тақрибали, ишбилармон кадрлар ҳисобига мустаҳкамлаш соҳасида бир-мунча иш қилидилар. Наслдан моллар туғилиш кўпайтирилиб чорва, маҳсулдорлигини оширишга эътибор кўчатирилди. Молларнинг зооветеринария қаровини яхшилаш, шунинг билан ҳамда сутлиқ қочирини кенг йўлга қўйилди. Натижада илгори хўжаликларда сут соғиб олиш муттасил қўпайиб бормоқда.

Ўтган йили чорвадорларимизнинг бу соҳадagi ишлари анича салмоқда бўлди. Беш йилликнинг дастлабки йили топиригини анича ортиғи билан адо этилди. Кўпгина хўжаликлар октябрь ойининг бошида сут тайёрлаш йиллик планини бажарганликлари ҳақида ғаллаба рапорти бердилар.

Калинин районидagi «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхоз чорвадорларининг эришган ютуғини ҳаммаи кўноттирдилар. Ҳар бир ситгидан 3590 килограмм сут соғиб олинишига эришилди. Бу йил ҳам колхоз чорвадорлари пешадмлик қилишляпти. Ўлар 1972 йилнинг уч ойи ичида ҳар бир ситгидан 1000 килограммдан ортиқ сут соғиб олдилар. Бу шунинг қўрсаткичи, чорвадорлар кўп йилларда ҳам моллар бокқинини намунали йўлга қўйдилар, озуқа рационига эътиборини қучайтириб, сут соғиб олишни кўпайтира бориладилар.

Шу райондаги «Ленин йўли» колхозини сут соғувчилари ҳам ол-

динда кетмоқдалар. Янги йўл районидagi «Октябрь» 40 йиллик колхозда чорва моллари маҳсулоти айниқса кўпайди. Колхоз чорвадан 505300 сўм соф фойда олди. Сут соғиб олиш кўпайди. Шу сабабли, сут соғувчи аёлларнинг иш хандари ҳам қарийб 1,5 бараварга ортиди. Ўтган йили колхоз биринчи кварталда ҳар бир ситгидан 471 килограммдан сут соғиб олган эди, бу йил шу давр ичида 681 килограммдан сут топишди. Демак, ўтган йилнинг 3 ойига нисбатан бу йил ҳар бир ситгидан 210 килограмм кўп сут соғиб олди шу райондаги «Партия XXIV съезди» совхозинда ҳам сут соғиб олиш ўтган йилга нисбатан қарийб 200 килограммга ошди.

Лекин шунинг билан айтиш керакки, областимизнинг ҳамма колхоз ва совхозларида ҳам сут соғиб олиш шундай суръат билан қўпайиб, деб бўлмайди. Бунинг сабабини хўжалик раҳбарларидан сўрасангиз, қўшнча, бизнинг ситгилар жайдар, серсуст эмас дейдилар. Аммо, моллар бокқинини яхшилаш соҳасида изнатила билан иш олиб боришляпти. Ситгилар ўз вақтида қочирилиши, қисир бўлиб қолмоқда. Бундай фактни шу райондаги Карл Маркс номи, Калинин номи, «Қизил октябрь» колхозларида ҳам уратилиш мумкин. Собир Раҳимов номи колхозини чорва моллари бокқинини ёмонлиги ҳақида Янги йўлда аниқдан бери тақрир қилилади. Бироқ, колхозда чорвачи-

ликни яхшилашдек муҳим ишга район ташкилотлари конкрет ёрдам бермашляпти.

Бўка районидagi Карл Маркс номи, «Ленинизм» колхозларида ҳам худди шундай ачинарли аҳвол ҳужж сурмоқда. Оқдўрғон районидagi Навоий номи колхоз аса кейинги уч ой ичида ҳар бир ситгидан 260 килограммдан сут соғиб олди. Кўп ситгилар қисир қолди, сут соғиб олиш устидан қаттиқ назорат ўрнатилмаган, моллар тўғидириб оқилмаган. Буларнинг ҳаммаси колхоз раҳбарларининг чорвачилик билан аниқдан шуғулланмаётганлигини кўрсатади.

Бекобод районидagi «Ленинград» совхозини қир-йўлларга жойлашган Чорва маҳсулдорлигини ошириш учун бу ерда катта имконият мавжуд. Совхоз маъмурияти хўжаликни комплекс ривожлантириш, айниқса чорвачиликни сердаромад соҳалардан бирига айлантиришда қўнғилдагидек ишламаяпти.

Хавонинг исини билан қир ва яйловларинида чорва озуқасини яхши қилиш. Бекободнинг ҳосили яхши. Демак, биринчи кварталдаги нисбатан яхшироқ ишлаб, сут буюгини кўпайтириш учун ҳамма жойда тўла шарт-шароит яратилди. Гап шундан оқилоз ва совхозларнинг раҳбарлари чорвачилик билан системали равишда шуғулланишлари керак. Барча куч ва имконият бу йил областимиз бўйича 70 минг тонна сут топириш юзасидан зинама олган социалистик мажбуриятимизни изчиллик билан бажаришга қаратилмоғи зарур.

ТОШКЕНТ МЕТРОСИГА

Ҳозиргина кесиб олинган мрамар парчасига бўр билан «ТМ» белгиси қўйилди. Бунинг маъноси нима? Маълум бўлишча, бу — Саттор Қаҳҳоров бригадасининг Тошкент метрополитени учун пилдан ташқари ишлаб чиқарган маҳсулотни аниқ. Саттор ака Ғозгон мрамар қонини ишчилари орасида биринчи бўлиб: «Тошкент метросига» пилдан ташқари маҳсулот берамиз деган шор остида мусобақа бошлади. Тез орада бошқа топшесарлар ҳам «ТМ» белгисини ўз маҳсулотларига қўйиб ҳуқуқини олдилар.

Бу йил ана Ғозгон қони Самарқанд область партия, комитети билан область ижроия комитетининг кўма қизил байроғини олди. Корхона олийк топириқларини 120—130 процент бажариб келмоқда. С. Қаҳҳоров бригадасининг унумли иш усулларини бошқа бригадалар ҳам ўрганиб олганлиги яхши натижа бермоқда. Пармалаш ва қирқиб механизмлари бир дақиқа ҳам бўш турмайди. Бир блок ажратиб олишга тайёрлашни биланог техника дарҳол унинг йилдаги белгига қўнғиллади. Биринчи блокни пўлат қозилар ёрдамида ажратиб олгунларини унинг ёндаган иккинчи блокни кесинга қирпашляпти.

С. Қаҳҳоров Ўзбекистондаги энг бой ранглар мрамар номида 20 йилдан бери ишлаб келмоқ-

да. Бу ердагилар уни энг яхши уста дебгина амас, санъаткор киши деб ҳам атайдилар. Бу — беизз амас. Хилма-хил бўёқлар билан тўланган кўнотини ва пушти рангдан Ғозгон мрамари орасида табиат қаройиб суратини ишлаб чиқарган маҳсулотни аниқ. Саттор ака Ғозгон мрамар қонини ишчилари орасида биринчи бўлиб: «Тошкент метросига» пилдан ташқари маҳсулот берамиз деган шор остида мусобақа бошлади. Тез орада бошқа топшесарлар ҳам «ТМ» белгисини ўз маҳсулотларига қўйиб ҳуқуқини олдилар.

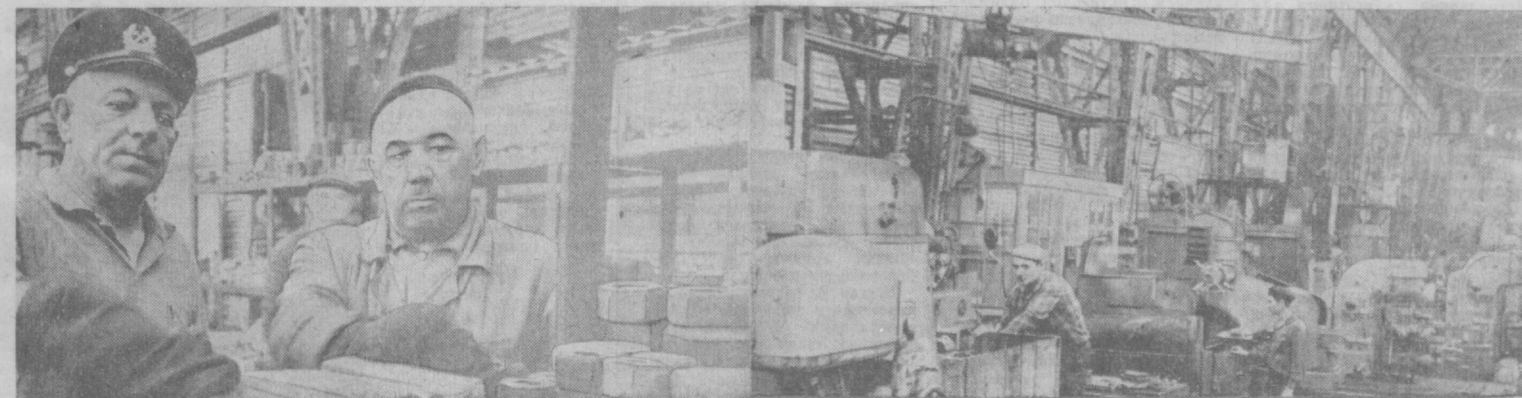
Ҳозир у Тошкент метроси учун нодир блокларини етишқили билан ташлаб беришмоқда. Кейга яқин Саттор ака ҳузурига унинг фронтда ортирган дўсти Қилич Омоулалев тез келиб туради. Мрамар қонининг ветерани дўстини ҳар сафар эътиборга қўлиб олади. Чунки Тошкентга ўқ тегиб йиллик қолганда. Қилич уни жанг майдонидан кўтариб олиб чиққан эди. Саттор ака умр бўйи хузматини бажо келтиришни ўз бурчи деб билди.

Дўстлар қўрилишдаги янгиликларини муҳокама қилишляпти — Ғозгон мрамар заводи қўрилмоқда. Сунга Саттор ака мрамардан қандай янги маҳсулот асаганлигини кўздан келтиришляпти. Том ўймакорлигига илҳос қўйган меҳмонини унда марокки марсалар — мрамар лаганлар, косалар, турли баркашлар, ёдгорлик буюмлари кўп. Мен эшикдан кириб борганимда Саттор ака янги қосанинг эскизини дўстига кўрсатаётган эди. У СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига шу қосани асаб мусейга тортиқ қилишляпти.

В. ПОНОЧУЛОВ,
(ЎзТАГ мухбири).
Ғозгон посёлкаси

Пойтахтимиздаги Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонтни заводи ишчи-хизматчилари майолди меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Суратда: (чапда) корхона ветеранлари П. Николаев ҳамда Т. Қорасонов қариллик пенсиясига чиққан бўлишларига қарамай, заводга келиб ўз тажриба ва билимларини ишларга ўргатмоқдалар. Ўндаги суратда илгори Р. Узақов ва В. Сўбботин ўрғонларини қўриб туриб, Меҳнатсеварлар сисна нормасини доимо ошириб бажаришляпти.

А. Абали. фотолари.

Она ер қадри

ҚОРАСУВ канали қишлоғимизни кесиб ўтади. Аммо, унинг нафи бизга теғмайди. Бирорта бригада ҳам шу каналдан сув ичмайди, чунки, бизнинг қишлоққа келганда анча пастдан оқади. Агар Болтаўжа Исмаилов бригадаси ҳисобга олинамиз, асосий ерларимиз булок ва ерости сувларида таъминланади. Юқорида айтилган бригада эса Тошкент каналдан сув ичadi.

Ўшундан қишлоқнинг ўз ичидан катта Қорасув ўтса-ю, у бизга «сув бормаса», қол-қозимизда сувнинг қадри дунёдаги қимматли эканлигини пайкаб олиш қийин эмас. Хайриятки, ерларимиз бирмунча тўғайлик. Ерости сувларининг юза турганлиги учун ҳам бизнинг сувга бўлган ҳаётийишга унча катта эмас. Қўшни қолхозлар экинларини тўрт-беш марта сугорганларидан бизнинг экинлар иккинчи-уч суви билан ҳосилини пишираверади. Бу томондан бизнинг устимиз катта.

Сувга бўлган ҳаётийиш унча катта эмаслиги, тўғай ерлари унмудор эканлиги ҳисобга олинган бўлса, нима учун бу қолхоз ҳосилдорлик жиҳатидан (мен пахта ҳосилдорлигини ҳисобга айтилман) райондаги илгор қолхозлардан орада қоляпти?

Қолхоз 1969 йилда гектаридан 18 центнердан пахта топишди. Ўша йили қўшниларимиз ҳосилини биздан анча оширган эдилар. 1970 йилнинг бошида кенгайтирилган партия бюроси мажлиси ўтказилди. Коммунистлар, кекса пахтакорлар, тажрибали механикаторлар, шу қишлоқда туғилб ўсган ва ер шариини яхши билган одамлар ана шу очик партия мажлисида қатридилар. Масала битта эди: нима учун ерларимиздан ҳам ҳосил олишарми?

Хар ким ҳар ким фикр айтди. Баъзи ўртоқлар, ерлар пахта экинлавериб чарчаган, шунинг учун ҳосилдорлик пайсаяиб кетяпти, дедилар. Баъзилар агротехника тадбирлари вақтида ўтмаётганлиги, тўза парвариши ҳар йили ҳам қўнгилдагидек бўлмаётганлиги тўғрисида гапирдилар. Умуман, қўнчилиқнинг фикри шундай бўлди: Ер қадрамайлиги, айрим бригада, эвеналардан ердан жуда ёмон фойдаланилиши.

Биз ишчи ер текислаш, жуда кўп бекорчи уюлган бўлиб далага қўшиш, қўзи битиб қолган зовуларни тозалаш ва янги зовулар очилган бошланиш. Деҳқонлар яхши билдиларини, ерости суви яхши бўлса-ю, зовулар яхши ишламаса қилинган меҳнат эси кетаве-ради. Ернинг тозалаш, структурасини яхшилаш — энг муҳим вазифадир. Сўнг фермалардаги, қишлоқ ичидан маҳаллий ўқитилган ташкил далага чиқариш, яхши ер фавқат минерал ўқити қараб турмади.

Орта баҳордан то пахта пилиш етилгунга қадар қилган ишнинг натижаси чакки бўлмади. Бир неча йил давомида 17-18 центнердан ҳосил олиб келинган далаларнинг ҳар гектаридан 1970 йилда 25,8 центнердан ҳосил етиштирилди. Бу ана астойдил ҳаракат қилиш, ҳосилнинг кескин ошишидан дараж берарди. Албатта, 1971 йилда гектаридан 27,5 центнердан олинган ҳосил бизнинг шартнога нисбатан ҳозирча катта кўрсаткич бўлса ҳам, лекин деҳқончилик техникаси, асбоб-ускуналари билан тўла қўрланган, минерал ўғит ва химикаларни етарли миқдорда олиб турган коллектив халқлик шартнони учун кўп эмас. Бир пахтакор палон центнердан ҳосил олинган ерларда ҳосилдорлигини маюла бунчага оширдик, деб хотирига бўлиб қоладик. Партия ташкилоти коммунистлар, комсомолларни ҳосилдорлигини янада оширишга сафарбар этди. Ўзимиздаги, райондаги, қол-қозимиз, областдаги илгор тажрибани омаллаштириш тадбирларини амалга оширди. Қолхоз правлениеси мўл ҳосил етиштиришда астойдил меҳнат қилётган, ери қадраб, унинг бир қаринчидан ҳам мақсадда мувофиқ фойда-

ҲИСОБ-КИТОБ — Хўжалик ойнаси

ланаётган деҳқонларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш йўлида тинмай иш олиб борди. Қолхозимиздаги каттадан-кичик ернинг қадрига етиб, бағридаги бутун бойлиқни юзга чиқариш ниятида ҳормай-томай меҳнат қилди.

Бу кураш бу йил ҳам давом эттирилмоқда. Биз беш йиллиқнинг иккинчи йилида гектаридан олинган ҳосилни 30 центнерга етказамиз.

руль ишчан КАДРЛАР Кўлида

ЕР яхшиланиши билан ер устида қишлоқлар, уларга бошчилик қилаётган раҳбарлар чинакамга жон қуйиришди. Унмудор ер ҳам мўлжалдаги ҳосилни бермайди. Қолхоз правлениеси партия ташкилоти билан бамаслаҳат бригадалар составини кўриб чиқишни лозим топти. Муҳомадада шу нарса маълум бўлиб қолдики, қишлоқ бригадаларнинг бошчиликларини техникани яхши билмайдилар, агрономия билимига амал қилмайдилар. Тажриба ўрганишга ўзларича ор қилмайдилар. Ана шундай бригада бошчиликларини ўқитиш чан, одамларга таъмур, ҳамиша янгиликни интилувчи, техниканинг ишдан-ишга қачан биладиган қишлоқ бригадир қилиб белгиланди.

Масалан, Гулали Баматов оддий тракторчи бўлиб ишлар, техникани жуда яхши биларди. Билганини бошчаларга ўргатар, тракторчи бўлиб ишлаган Бригадада ҳосилни ошириш учун курашарди. Халқимизда, яхши отнинг чанги чиқмайди, чанги чикса ҳам донги чиқмайди, деган мақол бор. Гулалининг ҳаракат қилиши билан бошчалар унга қўшилмаганини, бригада бошчилиги унинг яхши тақлифларини самимий қабул қилиб, уларни амалга ошириш учун беш қўшмағиллиги бригадада ишнинг орада қилиниши сабаб бўларди. Ҳозир Гулали Баматовнинг ўзи бригада бошчилиги бўлиб ишламоқда. Авваллари 17-18 центнердан ҳосил олинган ерлардан бултур 28 центнердан пахта етиштирилди. Чунки бригада бошчилиги ишчи яхши тақлиқ қилмоқда, уларга қўмақлашмоқда. Натижада бригада аъзолари аҳил, яқин бўлиб, топишрилган ишнинг қўнгилдагидан эида қилиб бажарайтирлар.

Ени бўлмаса тракторчи Алиқон Умрзоков бригадасини олиб қўйилди. Бу бригада ҳам илгари «пачоқ» ҳисобланган ерларнинг ҳар гектаридан 1971 йилда 30,5 центнердан ҳосил кўтарди. Области Советининг депутаты, бундан уч йил бурун оддий қолхозчи бўлиб ишлаган Ж. Ёқубова ҳам икки йилдан бери бригадада бошчилик қилаётди. У билан яқинда гап-лашди қолдим.

— Ерларимизнинг умрини бекорга ўтказиб юраркан эканмиз-да, — дейди у. — Ҳозир айтгани уялида одам: 16 центнердан ҳосил олган эканмиз-а! Шундай бўлса ҳам бироз бизга индамапти, у ер-бу ерда тақид қилишса, алам қиларди. Аёб ерларимизда эмас экан. Тер тўққан деҳқоннинг ер юғумид қилмас экан...

Бригада бошчилигини бу гаплари юракдан айтган гаплар эди. Ўртоқ Ёқубова ишчан, моҳир, ташкилотчи аёл эканлигини амалда қўрсатди. Унинг бригадаси ҳосилдорлигини 1970-йилда 10 центнердан зиёроқ оширди. Бултур эса ҳар гектар ердан 29 центнердан пахта олиди.

Шу нарсаи қувонч билан айтиш керакки, қолхозимиздаги ҳамма бригада бошчиликларини ҳам ўз масъулиятларини тўла ҳис қиладиган ишчан қишлоқ. Қолхоз ери, яхши, халқ мўлки уларга бошчилик қилаётган қишлоқларнинг донолиги тўғрисида ҳам «оқ олтин» қонига айланиб бормоқда.

Маюа икки йил бўлибдики, ҳар бир қарич ерни ардоқлаб, гектарининг тўлиқ бўлиши, экиннинг экиннинг тўла униси ва ҳар туп экиннинг мўлжалдаги ҳосил бериши учун курашамиз. Пахта майдони 1260 гектар эди, ҳозир 1300 гектарга етди. Янги ерлар ўзлаштириш мумкин бўлмаган бизнинг қолхоз шартнода бунча ер қардан қўшилди.

Эски зовуларни қўмдирди, увотларни текисладик. Ажирқор бўлиб ётган партов ерлар ҳайдалиб, экинзорга айлантирилди. Бу, ҳали бизда экинзорларга қўшилгани зарур бўлган ер тамом бўлди, деган маънони билдирмади: бу йил шунча ер қўшишга кучимиз етган экан, келгуси йилда уни ана кенгайтириш ҳаракатида бўламиз.

Катта хўжалик рули ишбилармон кишилар қўлида экан, у ҳаммавақт илгорлик сари дадил қадам ташлаб бораверади.

МАШИНА-ДЕХКОН ТАЯНЧИ

ЮҚОРИДА айтиб ўтганимдек, техникаси қолхозини илгорлар даражасига етказиб бўлмайди. Ҳозирги пайтда деҳқончилик ишларининг 70—80 проценти, айрим соҳалар бўйича салкам 100 проценти машиналар ердаида бажаришмоқда. Агар шундай қилинмаса, харажатлар кўпайиб кетиб ердан олаётган даромадимиз юқори бўлмайди. Машинага суянганимиз учун ҳам кўп иш бажарилиб, харажат оз бўлмоқда. Маҳсулот тапширки камайиб бораётди. Дала ишлари ҳар масумда ўз вақтида бажарилимоқда.

1969 йилда қолхоз бўйича ҳаммаси бўлиб 310 тонна пахта машинада терилган. Натижада кўл кучи кўп сарфлангани, тапширилган кўп ердан олинганлиги сабабли қолхозчилар даромади камайиб кетган. Ишни бу хилда олиб бориш ҳеч кимни қаноатлантирмасди, албатта.

Биз бултур терим машиналарини ремонтини вақтида ўтказдик ва улар тўла унум билан ишлашига ҳаракат қилдик. Натижада 2170 тонна пахта машинада териб олинди ёки ҳар машинанинг иш унуми 70 тоннаданга тўғри келди. Бу йил ҳосилнинг 75 проценти «зангори кема»лар билан териб олмақчимиз. Мўлжалланган тадбир қуруқ бўлмаслиги учун шу нарсани айтиш керакки, қолхозчи ёшлардан 10 кишини механикаторлар курсига юбордик. Иккинчи янги машина сотиб олмақчимиз. Илгир-теримни бир ярим сменада ташкил этиб, машиналарнинг унумини янада ошириб ана шу мақсадимизга ябатта эришамиз.

«БИР СЎМ—ҲН СЎМ КЕЛТИРСИН»

ҲАЙСИ деҳқон ерга бир сўм сарфлаб, ун сўм олмас экан, у хўжалигини бойитолмайди.

Қолхоз бухгалтериясидаги дафтарларда ёзиб қўйилган бақамларни қўздан кечирди-кан бўлмас. 1969 йилда бир гектар ердан 440 сўм даромад олинганлиги маълум бўлади. Ахир, 440 сўм даромад олмасан, майдонга қанча куч, маблаг сарф бўлганлигини ҳисобга олсан, қолхозчи нима қолди.

Ени бўлмаса, ўша йили пахта ерларининг ҳар гектаридан 637 сўмдан даромад қилинган. Бу ҳам жуда паст кўрсаткич эди.

Биз ана шу хато ва камчиликларни тугатиш ҳораларини кўрдик. Ўтган йили бир гектар ердан 1310 сўм даромад келди. Пахтазор ерлардан эса 1400 сўмдан даромад қилинган.

ди. Бу, албатта, бизнинг назаримизда даромаднинг чўққиси эмас. Ҳали бундан ҳам юқори-роқ даромад олиш мумкинлигини биламиз ва барча ҳаракатларимизни шунга қаратамиз.

Қолхозимиз асосан пахтачилик хўжалиги бўлгани билан биз чорвачилик, шолчилик, ов-моз сабзавотчилик билан ҳам шуғулланамиз. 1969 йилда 310 бош қорамолнинг 110 боши ситир бўлиб, ҳар бир ситирдан 769 литрдан сўт соғилган. Юз бош ситирдан 30 бошдан бузоққ олинган. Яъни хўжалик чорвачилик билан жуда ёмон шуғулланганлиги ўз ўзидан маълум бўлиб қолади.

Қолхоз правлениеси па партия ташкилоти пахтачилик соҳасидаги ишларини бирмунча яхши йўлга солиб олган, асосий эътиборини чорвачиликка қаратди. Ҳозирча бу соҳадаги ишларимиз унча мақтарин бўлмаса ҳам, ҳар қалай у йўлга тушиб қолди. 1971 йилда қорамоллар сон 430 бошга етказилди. Фермада 130 бош соғин ситир боқилмоқда. Бултур ҳар бир ситирдан 1908 килограммдан сўт соғиб олдик. 100 бош ситирдан 84 бошдан бузоққ олинди. Келажикда чорвачилигини янада ривожлантириш, унинг мақсуддорлигини ошириш учун оғли молларни кўпайтиришмоқчимиз. 200 бош ситир сиғадиган замонавий типдаги тўла механизацияланган молхона қурилаётди.

Пиллачилик ҳам ривожланмоқда. 1969 йилда бир қўти кўрт уруғидан 40 килограммдан пилла олинди, давлатга 4300 килограмм пилла топишрилган бўлса, ўтган йили ҳар қўтидан олинган пилла 66 килограммга етказилди ва давлатга 7300 килограмм қумуш тола топширдик.

Умуман, қолхоз даромади ўсиб бормоқда: 1969 йилда 1 миллион 103 миң сўм эди, 1971 йилда 2 миллион 100 миң сўмга етказилди.

Биз бунга ерларнинг унмудорлигини оширишганимиз, тракторлар ҳам ремонт қилинган ҳолда иш муддатини узайтиганимиз, чорвачилик соҳасидаги ишларимизни бирмунча яхшилаганимиз, ҳар гектар ердан 51 центнердан сўт олаётганимиз ва бошқа кўп тадбирларини натижалар билан амалга оширатганимиз тўғрисида эришмоқдамиз.

ЧУМЧУКДАН КЎРҚ-МАЙ, ТАРИҚ ЭКДИК

МЕН агрономияга оид китоблардан бирини ўқиб ўтириб, тариқ ва унинг фойдаси ҳақида ёзилган гапларга кўзим тушиб қолди.

Ҳақиқатан ҳам ёзилган пайтимида қолхозлар, хонадонлар, озми-кўми, тариқ экинларди. Мен кексаларнинг гапини кўп эшитганиман: тариқни паррандага берсанг дон, сўкини қаймоққа қорсанг, мазали оқаёт, дейишарди. Нима учундир кейинги йилларда тариқ экин расм бўлмай қолди. Мен ўша китобда ёзилган тариқ агротехникаси тўғрисидаги гапларни қўнгил билан ўқиб чиқдим ва бригада бошчилигини йилиб тариқ экин, деган маслаҳатни ўртага ташладим. Улар аввалига ўйланб қолди. Кейин масаланинг моҳиятини тушуниб берганимдан сўнг рози бўлишди.

Тариқни қаерга экин масаласи турарди. Китобда ёзиллишича, тариқ кам сув талаб қиладиган экин бўлиб, у тез пилиди, ундан катта ҳосил олиш мумкин. Биз шунини ҳисобга олиб, қолхозимиз яқинидаги шартли сугорилган ерларга тариқ экинга қарор қилдик. Шунини айтиш керакки, уруғлик топида анча қийналдик. Янги йўл райондаги «Чиноз» — соҳа-техникумдан уруғлик олиб келдик. Энда тариқни қачон экин тўғрисида ўйладик.

Халқимизда, чумчуқдан кўрқан тариқ эмас, деган гап бор. Ҳақиқатан ҳам, тариқ чумчуқ учун жуда яхши озуқа бўлганлиги сабабли у бу паррандани сақлаш анча мушкул. Ҳисоблаб чиқсан, чумчуқ болаларини май ойининг ўн бешларига бориб учирма қилади, деган, ўша пайтда чумчуқ гауаси кўпаяди.

Шунини ҳисобга олиб, тариқни барвақт экин, чумчуқ боласи учирма бўлгунча, унинг ҳосилини йиғиб олишга қарор қилдик.

Ҳар бир ишда моддий манфаатдорлик бўлмаса яхши натижага эришиб бўлмайди. Қолхоз правлениеси тариқ экинни бўйига олиб 20 тоннадан ҳосил етиштирган бригадаларнинг бошчилиги ойлик маоши миқдорига муқофот беришга қарор қилди. Бригада аъзоларини ҳам шу зайлда тақдирлаш режаси тузилди.

Худди шунингдек, бултан-сўлтан ерлар, зовулар, ариқлар бўйи ҳамма вақт бекор ётарди. Нега шундай ерларга хашаки далага экин мумкин эмас? Мумкин! Биз шунинг учун уруғлик топиб келиб, ўша ерларни ҳайдадик, чопдик ва қовоққ экиб қўйдик. Келгуси йилда бўндай жойларга фавқат хашаки қовоққ эмас, ширин ошқовоқлар ҳам экамиз.

КАМЧИЛИКЛАРНИ ТУЗАТАМИЗ

ҚОЛХОЗИМИЗ 1971 йилда 20,5 центнердан пахта олиб, ҳосилдорлигини икки йилда 9,5 центнерга оширган бўлса ҳам, мулҳалими бундан ҳам кўпроқ эди.

Бултур 29 центнердан ҳосил олишнинг режаласган эди. Бизнинг ҳисобимизга кўра, шу айтилган сўзнинг устида чикнишмиз мумкин эди. Лекин, ўтган йилиги бригадалар бўйича кўриб чиқилганда, баъзи камчиликларга йўл қўйилганлиги аниқланди. Бу камчиликлардан иборат эдики. айрим бригадаларда чанкани вақтида ўтказилмади, сугориш кечиктириб юборилди, чопиқ ёки култивация юқори сифатли бўлмади. Айниқса, терим вақтида била-кўра туриб, пахта нобудқарчилигига йўл қўйиш ҳоллари ҳам бўлди. Умуман, шу камчиликлар содир бўлмаганда эди, ҳосилдорлик гектарига икки центнердан ошган бўларди.

Биз бу камчиликларни аниқлаб, яқинда кенгайтирилган мажлисда муҳомада қилиб бу йилги шартнода шу камчиликларга йўл қўймаслиқ тадбирларини белгилдик.

Чорвачилик соҳасидаги ишларини ҳам синовлик билан кўриб чиқдик. Бу ерда зоотехника ҳисоб-китоблари соҳасида айрим камчиликлар борилиги аниқланди. Ферма мудири ва фермада ишлаётган кишилар қайси ситирдан қанча сўт топишди? Қайси сўт соғувчи ҳафталик графини бажаролмай қолди? Бунга нима сабаб бўлди? Ҳар бир сўт соғувчининг ситири қачон бузоққилиди? Шунга ўхшаш ҳисоб-китоб ишларини намунали йўлга қўйиш соҳасида қатор тадбирлар белгиланди.

Юқорида айтилган камчиликларни тузатишга, белгиланган тадбирлар амалга оширилса, анималдан социалистик мажбуриятни бажаришга қўлмай, давлатга мўлжалдан анча кўп қишлоқ хўжалик мақсудотлари етказиб берган бўламиз. Аввали йилларда қишлоқ ботқоқ, ёзда чанг бўлган 11 километр йўл икки йил давомида асфальт қилинган экан, агар даромадимиз йил сайин ошиб бораверса, бундан ҳам каттароқ ишларни бажаришга қувватимиз етиб қолади.

Коммунист партия, Совет ҳукумати биз, қолхозчи деҳқонлар тўғрисида ҳамиша оталарча ғамхўрлик қилиб келмоқда. Биз бунга исобан халқимиз учун, севишли она-Ватанимиз учун тобора кўпроқ мақсулот етказиб беришимиз зарур. Қолхозимиз аъзолари беш йиллигини иккинчи йилида ана шу мақсадни дилларига юз қилиб, астойдил курашмоқдалар. Қўмиллатили хўжалигимиз аъзолари андиликда юксалиш йўлига тушиб олган эканлар, ана шу йўлдан дадил қадам ташлаб ола томон бораверамиз.

Мирза ҚАРИМОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли қолхоз раиси.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАКАНИ КЕНГ ЁРИТАЙЛИК

Яқинда Тошкент область партия комитети Калинин районидаги «Ленин» газетасида беш йиллик план топишриларини муддатидан илгари бажариш юзасидан социалистик мусобақанинг боришини ёритилиши масаласини кўриб чиқди.

Газета омманинг икундий ташаббусини ривожлантириш, район меҳнаткашларининг КПСС XXIV съезди қарорларини ҳаётга табиққ этиш, тўққизинчи беш йиллик план топишриларини муддатидан илгари бажариш билан боғлиқ бўлган муҳим масалаларни кўтармоқда.

Газета редакцияси социалистик мусобақанинг ташкил этилиши ёритишда исчи йўлини белгилаб олган. «Беш йиллик» муддатидан илгари бажариш, «Мажбуриятни бажариш»нинг боришини текшириш, «КПСС XXIV съезди қарорлари — амалий дастури»ми, «Мусобақа ташаббускорлари ҳузурида», «Зарбдор меҳнат вақтида» ва бошқа рубрикалар остида деярли ҳар сонда материаллар бериб бормоқда. Райондаги қолхоз ва совхозларнинг бошчилиги партия ташкилотлари ўз коллективларига социалистик мусобақа ташкил этишда бевосита ташаббускорлик кўрсатмоқдалар. Шунинг учун ҳам газета бошлангич партия ташкилотларининг бу соҳадаги фаолиятини кенг ёритишга ҳаракат қилмоқда. Бир қатор материалларда социалистик мусобақага раҳбарлик қилиш соҳасидаги илгор тажрибалар, шеңкаллар бошлаб берган ташаббуслар умуллаштирилмоқда. Илгор хўжаликлар бошлаган ватанпарварлик ташаббус-

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

ларини қўллаб-қувватловчи материаллар ҳам мунтазам эълон қилиб турилади. Социалистик мусобақани ташкил этиш, унинг оммалаштириш таъминлаш — газетанинг бош темаларидан бири бўлиб қолди.

Редакция социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини кузатиб боради. Газета чорвачиликнинг 1971 йил ва беш йилликнинг навбатдаги йиллари учун гўшт, сўт, жуя, ва бошқа мақсудотларни кўпайтириш бўйича олган мажбуриятларини эълон қилган ўз саҳифаларини қорвардорлар ўз сўзларининг урдадан чикшиш учун қандай меҳнат қилаётганликлари ҳақида турли жойлардан мақолалар ола бошладик.

Газета меҳнатини ташкил этишнинг илгор усуллари ва методларини кўрсатишга ҳам алоҳида эътибор бермоқда.

«Ленин» газетаси КПСС XXIV съезди материалларини тарғиб қилиш, янги беш йиллик топишриларини бажариш, омма орасида ташкилий ва сиёсий ишларни яхшилаш ва коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги ролини оширишда партия ташкилотларига яқиндан ердан кўрсатмоқда. Социалистик мусобақа масалаларига бағишланган разворотлар, саҳифалар, подборакал, бош мақолалар, пропаганда материаллари бериб борилади.

Газета активларга таъиниб иш кўрмоқда. Одий қолхозчилар, совхоз ишчилари, бригадирлар, илгор механикаторлар, сўт соғувчилар, богбонлар, сабзавоткорлар, қолхоз раислари, агрономлар, ишкерлар, экономистлар ва бошқа қишлоқ хўжалиги мутахассислари ёзиб юборган мақола ва сўхбатларга газета саҳифаларидан кенг ўрин берилади.

Шунини қайд қилиш керакки, газета социалистик мусобақа масалаларини кенг ёритар экан, энг аввало, меҳнат кишилари, моддий бойлик яратувчи азаматларнинг ишчини кўрсатишга алоҳида аҳамият бермоқда. Ишлаб чиқаришга оид материалларда унинг кўрсаткичлари таққосланиб, конкрет ҳисоб-китоб йўллари билан чуқур иқтисодий таҳлил қилинади. Газета қолхоз ва совхозларда иқтисод масаласи билан бирмунча шуғулланмоқда. У партия иқтисодий сиёсатининг актив юргизувчиси, иқтисодий билмиларнинг пропаганда ролини ўйнамоқда.

Газета саҳифаларидан қўлгина материалларда қолхозчилар, совхоз ишчиларига юқори даромад олиш, меҳнатга мўмай ҳақ тўланиши ва маданий-маиший шартноларни яхшилаш ишлари нимагадир боғлиқ эканлигини тушутириб берилади.

План ва мажбуриятларнинг бажарилиши — газетанинг доимий диққат марказида турибди. Танқидий материалларда қоҳчилик ва камчиликлар, социалистик мусобақа шартлари бажарилмаётганлиги сабаблари конкрет мисолларда кўрсатилади.

Калинин район партия комитетининг бюроси 1971—72 йиллар давомида «Ленин» газетасида социалистик мусобақа-

нинг ташкил этилиши масалаларига боғлиқ бўлган 9 та мақолаи маълумлади.

Газета «СССРнинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг қўламада аяқ олдириш» рубрикаси остида тематик саҳифалар ва подборакал бериб бормоқда. Уларда район меҳнаткашлари бу улуғ саялага қандай тайёргарлик кўраётганликлари ҳикоя қилинади.

Мамлакатимиз қардош республикалари билан дўстона алоқаларини мустахкамлаш мақсадида газета СССРнинг 50 йиллигига бағишланган қўшма-сонларини чикариш планини ишлаб чиқди. «Ленин» ва «Украина СССРнинг Қрим области Боқнарай райони «Слава труду» газетаси билан биргаликдаги қўшма сон 1972 йил 24 февралда чиқди.

«Ленин» газетаси саҳифаларида эълон қилинган социалистик мусобақа масалаларига оид материалларини таҳлил этиш шунини кўрсатадики, газета ўзининг бу соҳадаги ролини тўғри тушуниб олган, у коллектив пропагандист ва агитатор омманинг ташкилотчи вазифини муваффақиятли бажармоқда.

Област партия комитетининг ана шу масалага бағишлаб қабул қилган қарориди «Ленин» газетасининг меҳнаткашлар ўртасидаги социалистик мусобақани ташкил этилишини ёритиш соҳасидаги фаолияти маълумланди.

Шаҳар ва район партия комитетларига маҳаллий матбуот саҳифаларида бу масалани ёритишнинг янада яхшилаш юзасидан тадбирлар қўриш топишди.

Суръат Аҳмаджонов
Чотқол геология-кидирув экспедицияси спектраль анализ лабораториясининг мудири. Республикаимиз территориясидан топишган маъданлар даставвал лабораторияда синчиклаб текширилади, сўнг уларнинг хусусиятларини аниқланади.

В. Тюррашкин
фотоси.

М. Нуриддинов
фотоси.

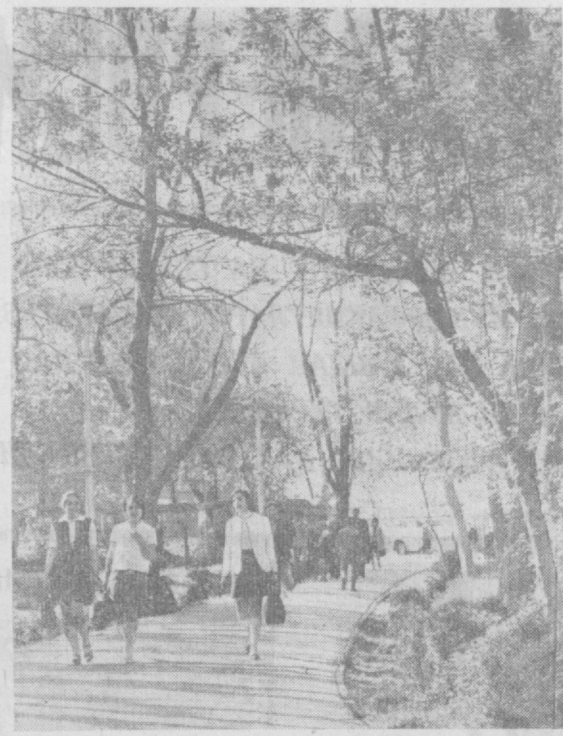
БУТУНИТТИФОҚ ЛЕКТОРЛАР АНЖУМАНИ

Бутуниттифоқ лекторлар анжумани республика билим уйида уч кун давом этди. Бу анжуман СССР ташкил этилганнинг 50 йиллигига бағишланган. Ўзбекистонда ўтказилган бир вақтга тўғри келди. Таниқли филолог олимлар, адабиётшунослар ўзларининг доктлардан ва ахборотларидан ҳазир замон совет адабиётининг актуал проблемаларини ёритиб бердилар. Совет жамиятининг маънавий ҳаётида, янги кишини тарбиялашда адабиёт ва санъатнинг ролини янада оширишнинг муҳимлиги қайлиб қилиб ўтиди. Совет адабиёти ва санъатининг муваффақиятларини пропаганда қилишда туркум-туркум лекциялар, илмий сессия ва семинарлар ўтказиш, адабий тўғрақлар ташкил этиш, китобхоналарнинг конференцияларини ўтказиш, ёзувчиларнинг меҳнат коллективларида ижодий ҳисоботларини ташкил этиш каби иш формалари ва методлари маъқулланди.

КПСС Марказий Комитетининг адабий-бадний таъқидчилик бўлимидаги қарори асосида идеология қурашнинг ҳозирги босқичдаги масалалари СССР Фанлар академиясининг А. М. Горький номидаги жаҳон адабиёти институтининг директори Я. И. Яковлев, СССР педагогика фанлари академиясининг мухбир аъзоси В. Р. Шербицкий, Москвада кенг ёрилади. Профессор Н. П. Лейзеров семинарда совет адабиётининг партиячилиги ва ҳалқчилиги тўғрисида гапирди. Москва Ёзувчилар ташкилоти правленисининг секретари филология фанлари доктори Л. Г. Якименко ўзининг сўзида социалистик реализм назариясининг актуал проблемаларини ёритиб берди. Москва давлат университети журналистика факультетининг декани профессор Я. Н. Засурский совет адабиёти тўғрисидаги советологик концепцияларни танқид қилиб гапирди.

Адабиётшуносликнинг ҳозирги замон проблемалари, адабиёт назарияси, адабиёт жанрлари, қардош иттифоқдош республикалар кўп миллатли ва кўп тилли адабиётларининг ривожланиши бўйича олимларнинг консултациялари, лекторларга берилган юксак даражадаги методик маслаҳатлар семинар катташчиларини тоғи қилиб ўтирди. Консултацияларни филология фанлари докторлари Н. К. Гей, И. М. Дузъ, А. П. Қаномов, Е. П. Любарев, С. И. Мавзинский, М. Я. Поляков, филология фанлари кандидатлари Н. И. Воробьева, В. Е. Ковский, санъатшунослик фанлари кандидатлари Г. И. Бальчонене, А. А. Карягина олиб бордилар.

(ҒАТАГ).

Баҳор.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фототўғри.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС БАЁНОТИ

Кейинги кунларда Германия Федератив Республикасида Москва ва Варшава шартномаларининг муҳофизлари «Москва шартномаси хусусидаги музокаралар протоколларидан кўчирмалар»ни ишга солишди. Ана шу сохта тапалар Германияда босиб чиқариладиган материалнинг сира фарқида бормайдиган баъзи газеталарнинг саҳифаларида кўчириб босилди. Бундан ташқари, ГФР да Европадаги кескинликни юмшатишга қарши, Федератив Республиканинг Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси билан тузган шартномаларини ратификация қилишга қарши курашда ҳеч қандай воясатлардан ҳазар қилмаётган кучлар ана шу сохта тапалардан фойдаланганлар.

Германия Федератив Республикасининг ҳукумати ана шу

«кўчирмалар» хусусида ўз фикрини айтиди ва уларни қалбакичиликдан иборат нарсалар, деб таърифлади.

ТАСС мазкур материалларнинг тексти билан танишиб чиқиб бунда гал музокараларнинг ҳақиқий мазмунини билан ҳеч қандай алоқаси бўлмаган очикдан-очиқ қалбакичилик тўғрисида бораётганлигини кўрсатди, деб айтиш вақолатини олган.

Шу ҳилдаги сохта тапаларнинг тўғри қилиниш шартномаларини ратификация қилишга қарши чиқаятган ва ўз елбасининг ратификация қилишга қарши чиқаятган ҳамда Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларга нисбатан душманлик гоиларига асосланиб курашган шахслар ўнаткетган беҳадлик билан қандай воясатлардан фойдаланаётганликлари кўрсатиб беради, холос.

ПАРИЖДАГИ МУЗОКАРАЛАРГА ДОИР

ПАРИЖ, 26 апрель. (ТАСС). Вьетнамга бағишланган Париж кенгашидаги ВДР ҳамда Жаңубий Вьетнам республикаси муваққат революцион ҳукуматининг делегациялари 1972 йил 27 апрелда бўладиган 148-ялпи мажлисда қатнаштишга рози эканликларини бугун маълум қилдилар.

ВДР делегациясининг баёнига АҚШдан Америка саломатларининг Вьетнам Демократик Республикаси территориясига ҳужумларини тўхтатиш талаб қилинади.

Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматининг делегациясининг баёнига айтиладики, Вьетнамга бағишланган кенгаш ишининг қўшимча Штатлар тўхтатиш ва проблемани бартараф этмоқ учун Америка томони Вьетнам халқининг асосий миллий ҳуқуқларини ҳурмат қилиш негизда иккидй музокаралар олиб бормоғи лозим.

ШИДДАТЛИ ҲУЖУМ

ХАЛҚ ОЗОДЛИК ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИНИНГ жангчилари Англия шаҳрини жанубдан айланлиб ўтиб, Сайгондан 37 километр ғарб-шимолида жойлашган Сайгон қўшнларининг позицияларига ҳужум қилдилар. Душманининг солдатлари ва техника-

сига анча талафот етказилди. Айни вақтда озодлик кучлари 13-йўлдаги Лайке базасига ва Сайгон режимини қўшнлари муҳофиза қилиб турган Бенкат шаҳрига ракета, минометлар миёна ёғдирдилар.

(ТАСС).

ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ ЗАРБАЛАРИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Камбоджа ватанпарварлари қаттиқ жанглар давомида Пномпень армиясининг муҳим таянч пункти Спентрангнинг ишғол қилдилар. Ана шу муҳим таянч пункти Спентранг шаҳрига жуда яқин ерда жойлашган. Шундай қилиб, озодлик кўшнлари кейинги олти кун мобайнида мамлакатнинг шарқий қисми-

даги мустақамланган саясий пунктдан душманини суриб чиқардилар. Ватанпарварлар Спентранг ва Прейвенг шаҳарларини мудофиа қилаятган Пномпень қўшнларининг бошқа позицияларини тўғра тўғроқлар. Озодлик кўшнлари кеча Пномпендан 55 километр шарқ-шимолида Тани шаҳрида жойлашган душман қўшнларига ҳужум қилдилар.

Лаос ватанпарвар

кучлари жангчилари бошқичиларга қарши шиддатли жағ олиб бормоқдалар. Суратда: ватанпарвар кучлари жангчилари Танидан ёлланма батальонини қисми жангчиларини асирга олган пайти.

ВИА—ТАСС фотоси.

АНГЛИЯНИНГ „ЯШИРИН“ УРУШИ

Яқинда танишларимдан бири ўз қизини темир йўл станицасига олиб келди-да, уни кузатиб кўйди. Бу танишим шаҳар ташиқарисига ашайди. У поезид жўнаб кетгандан кейин ўз машинасига қайтиб келди-да, у ерда нотаниш йигитга кўзи тушди. У замонавий кийинган бўлиб, икки юзи ортқода қизарган, бошқа юртдан келгани сезилиб турарди.

Кечирасиз, қайтишда қилишқ оқали юрмисизми? — сўради у. Хотиним кўтиб олишга чиқмоқчи эди, бир нима бўлганга ўхшайди.

— Ўйла кетар эканмиз, танишим йўловчига гал ташлади.

— Кечирасиз, жанубдан отпусага келдингиз шекилли?

— Йўқ, — жавоб қилди нотаниш. Мен солдатман, чет элда хизмат қиламан.

— Ҳа, тушуварли, Малъта, Гибралтарданмисиз?

— Худого минг қатла шукур, ундай эмас! — дедил жавоб қилди йигит.

— Мен «актив хизматда» бурчимни ўтаётман...

«Актив ҳарбий хизмат» ноораси инглиз тилида урушда қатнашиш деган маънони билдиради. Танишим солдатни ҳисоб қилди-да, ўйлаб кетди. Англия қарсда жанг қилаётган экан? Минглаб инглиз

солдатлари денгиз ортида хизмат вақфларини ўтамоқдалар. Уларни Хинд океани оролларида, Мальтада, Гибралтарда, Гошонда... учратиш мумкин. Қизим, Англия ким билан уруш олиб бораётган экан? Урушмаётган бўлса бу солдат нимани назарда тутиб гапирди экан?

Танишим шундай савол билан жуда кўйлаб кишиларга мувожаат қилди. Ҳаммасидан ҳар сафар муҳамал, тугуруқсиз жавоблар олди. Айрим кишилар эса бундай масала устида умуман лом-лим деганган хуши деган гапларини айтиди. Бироқ, кунларнинг бирида танишим менга телефон қилди, унинг ҳаёжонлангани сезилиб турарди.

— Мен солдашларимиз «яширин» актив хизмат қилаётган жойини тоғдим. Бу жойининг номи Дюфран экан. У Янги Шарда, Омон султонлигида экан. «Савди таймс» газетасидан маълумоти албатта ўқиб чилмиш. У сизга кўп нарсани ошкор этиб беради.

Мен мақолаи ўқиб чиқдим.

Давид Холден Персид кўрфазини райондан ёзган бу репортажиде Буюк Британия ҳарбий ҳаво кучларининг маҳсус отрядлари Дюфран тоғликларида аэробларга қарши олиб борган. У ойлик жағда бир неча кишидан акараганликлари ва кўйлаб солдатлари ярадор бўлганлиги ҳақда хабар қилган. Холден жанг бўлган жойларда инглиз қўшнлари кучи 150 кишидан ортиқ эканлигини тасдиқлайди. Бироқ, инглиз қўролли кучлари бу районда ҳеч қандай отряд ва бўлималари йўқлигини ва ҳеч қандай жанг қилмаётганликлари тўғрисида оғиз кўштиради вазъолилик қилмоқда. Аслида эса аҳвол тамоман бошқача.

— Ҳозир Омондаги инглиз қўшнларини сови қанча бўлишдан қатъи назар улар маҳаллида султонлик душманликлари қарши уруш олиб бораётганликлари ҳеч ким шубҳа қилмайди, — деб ёзди Холден. Хўш бу «душманлар» ким? Улар Омон ва Персид кўрфазини ҳалқ озодлик фронтини кучлари бўлиб, улар ўн йилдирки, султонлик

режимига қарши курашиб келмоқдалар.

Ҳозирги пайтда Омонда миллий божқўшиқ дегарл арий армияли қўроллаштириш ва миллий-озодлик кучларига қарши курашишга сарфланмоқда. Инглиз офицерлари султон армиясиде «шартнома» асосида «қўшнмча ҳақ олиш» деб номланган услубда хизмат қилмоқда. Барча инглиз қўролли кучлари Аравиядан олиб чиқиб келилди деган маълумот мутлақо уйдирмадир. Аксинча, Британия «томин»лари султон армиясиде, амир ва шайх қўли остида сиқидилар хизмат қилмоқдалар, уларнинг сафи тобора кенгайиб бормоқда.

Бунга сабаб нима? Соҳил бўйига жойлашган ва учра қатла қилинган Омон султонлигида қилинган қатла бойлик ортиришмоқда. Бу ер нефтга эг бой жойлар.

Янги Шардаги кичкинагина бу Дюфран районида дегарл ҳар бир йили капиталистик мамлакат мафкаат қўрмоқда. Бундай

қараганда бу ерда фақат Америка Қўшма Штатлари ва Англия ҳўнайинлик қилаётганлик қўрмоқда. Аслида эса бундай эмас. Яқинда Персид кўрфазини барча нефть районларига Япония, ГФР ва Франция қатла капитал аяқратди. Бу ерда нефтини қазиб олиш жуда осон бўлиб, анча арозона тушади. Аиница теккиш кичи кучи маҳсулотга бўлган харажати бирмунча намайитириди.

Инглиз офицерлари бронлашган автомобилларда маҳалли солдатлар отрядларига бошчилиқ қилиб дашт ва тоғлиқ жойларга тез-тез чиқиб туришади. Улар айрим районларда, шу жумладан Дюфран тоғликларида ҳаракат қилаётган ҳақ озодлик фронтини отрядлари билан тўқнашиб ҳақ турадилар.

Аравия даштлариде бўлган тўқнашулардан кейин қўшнлар тоғлиқни ўйига, Англияга қайтиш бу инглиз ҳаётининг романтик бир кўринишидир, холос. Аслида бу романтик картина замирида: ифлос уруш, нефть бойлигига бўлган қизқиш яширинади. Биз йўлда дуч келган йигит ҳам ана шундай жангчил қўлини босиб ўтган инглиз солдашларидан биридир.

Жеймс ОЛДРИЖ, инглиз ёзувчиси. (АПН).

Реклама

СССР ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

МАРКАЗИЙ „ЮБИЛЕЙ“ СПОРТ ЗАЛИДА 1, 2 МАЙ КҮНДУЗ СОАТ 3 ВА КЕЧ 8 ДА КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

КАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ЖУМАНА-ЗАР БЕЙНОЖОВ, КУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ТАМАРА ЮНУСОВА, ДИЛБАР АБДУЛЛАЕВА.

Ўзбек эстрадаининг солистлари:

ФАХРИДДИН УМАРОВ (дириж кўшнччи)

Шерали ЖУРАЕВ, Гулҳебра ИСМОИЛОВА, Азиза ТУЛАГАНОВА.

МИНИАТУРА ВА СУЗ УСТАЛАРИ:

ҲАСАН ЙҮЛДОШЕВ ва ҒУЛОМ ТОҶИ-АЎЛОЕВ.
II РЕСПУБЛИКА АСИЯЧИЛАР КОНКУРСИНинг ҒОЛИБЛАРИ: Мадамин ЮСУПОВ (Маргилон), Ғуломжон РУЗИБОВ (Андижон), Йўлдошжон НОСИРОВ (Қўқон) ва Нейматжон ТОШМАТОВ (Қўқон).

72-ЙИЛ РЕСПУБЛИКА ҚУШИҚ КОНКУРСИНинг ЛАУРЕАТЛАРИ: Саҳхат МАЛИКОВА, Раъно ХАЛИЛОВА (Фарғона) Зумрад СО-ТИМОВА, Турғуноя СОТИБОЛДИЕВА (Андижон), Роҳат АВЕЗО-ВА (Хоразм), Гулистон ЖУМАНОВА (Қорақалпоғистон АССР), Азизжон АМИНОВ, Кимё НАЗАРОВА (Наманган).

КОНКУРС ҚАТНАШЧИЛАРИ: Самжон БОЛТАБОВЕВ, Йўлдош-али ТИЛЛАБОВЕВ, Тоғлиқ ОЛИМОВ (Наманган).

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Программани—ҒУЛОМ ТОҶИ-АЎЛОЕВ ва ҲАСАН ЙҮЛДО-ШЕВЛАР олиб борадилар.

БИЛЕТЛАР Свердлов номли концерт зали ва Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларида кундуз соат 2 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1, 2 МАЙ КҮНДУЗ СОАТ 1 ДА
А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ
ВА ИСТИРОҲАТ БОГИДА
1, 2 МАЙ КЕЧ СОАТ 8 ДА

БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

КАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА, МУҲАММАДЖОН МУҲАММЕДОВ;

Солистлар: Дилором ҚАЙУМОВА, Гулшод ОТАБЕКОВА, Қиз-лардон ЛУСТМУҲАМЕДОВА, Аҳмаджон ШУКУРОВ, Тельман ҲАСАНОВ, Тоғлиқжон МУЛЛАМОНОВА, Хотам ХУҲАЕВ, Қодир МУМИНОВ, Назира ШЕРАЛБЕКОВА, Роза КИКУРИЕВА.

АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ

Ансамблининг бадний раҳбари — Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист — ҲАКИМ НИШОНОВ.

Программани — Уттир СИДДИҚОВ олиб боради.

БИЛЕТЛАР концерт зали кассасида ва боғининг ёғи театр кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ-ЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ.
ДА — 29/IV да Дон Карлос.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/IV да Олтин девор, 29/IV да Парвоз.

МУҚИМНИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ-ЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28, 29/IV да Тоғ, Ғузули.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ОЗАРБАЙЖОН ССР ЦИРКИ АР-ТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ (кеч соат 7 яримда; шабба ва яшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 лримда).

КИНО

Генерал учун тузоқ — «ЎЗБЕ-КИНОН», ҲАМЗА НОМЛИ (кундуз ва кечурун).

Дайди (2 серия) — НАВОИЙ НОМЛИ (кундуз ва кечурун).

Гувоҳ йўқолиди — «ЎЗБЕКИС-ТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ЧАПКА» (кундуз ва кечурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Мажбурий ота — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», «МОСКВА» (кундуз ва кечурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Содоқат (кундуз соат 3 да), Жиниотчи — «Умбел» стадиондада ўтирибди (кундуз ва кечурун); — «КУКЧА».

Любовинларнинг тугатилиши — «ВОСТОК» (кундуз ва кечурун).

Менинг сўнги тамғим — «КОМСОМОЛ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечурун).

11 май кундуз соат 2 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг кичи фанлари бўйича илмий даражалар берувчи бирланган илмий совет йиғилиши (Студентлар шаҳарчаси, ҳамфран, кутубхона залида) кичи фанлари кайфияти илмий дара-жасини олиш учун

А. И. Бокова: «Флуореннинг ациланиши» деган темада;

Ш. И. Солиқов: «Лактам тутган хинолизин алкалоидларининг нисолта билан гидро-лизининг кинетикасини тадқиқоти» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ
ЕҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан ун-верситет кутубхонаси (Студентлар шаҳарчаси, 4-унда) танишиш мумини.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриятининг босмаҳонаси, Тошкент шаҳри.
Р — 03429. ИНДЕКС 64697, Б. 1739.

МАСЛОВ—ЧЕМПИОН

Ўзбекистон XXXVII чемпи-онатининг финал ўйинлари Тошкентдаги Марказий шах-мат-шашка клубида уч ой давом этди. Бу ерда респу-бликамизнинг кучли 17 шах-матчиси биринчилик учун қиз-ни кураш олиб борди. Тур-нир голиби ким бўлиши охи-ри турғача номълум эди. Ниҳоят, тошкентлик спорт мастери Маслов бу шарафли номин қўлга киритди. У 16 икжониятдан 13 очко тўлаб,

иккинчи марта Ўзбекистон чемпиони бўлди. Иккинчи, учинчи ўринларини ундан бир очко орқада қолган қўқонлик мастерликка номзод Хан би-лат спорт мастери Гудербер (Тошкент) эгалладилар. Та-рихли шахматчи Г. Воронс-кий икжониятлари даражасида ўйнамади. У 11,5 очко билан турнирчи ўринда қолди. Че-мпionatoда тошкентлик ёш шах-матчи Қаномов чироили ўйин-лар кўрсатди. Мастерликка номзод бу спортчи Мамажон

Рафига Маърипова бир неча йилдан бери Ўрта Осиё ил-мий текшириш институтини лабораториясида ишлаб келмоқда. Суратда: Р. Маърипова.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

Муҳиддиннинг қобилиятини

шоғирдларидан.

ЎЗБЕКИСТОН БАЙДАРКАСИНинг ЮТУҒИ

Донецк областининг Зугрәс шаҳрида СССР кубогини учун эшакчиларнинг мусобақалари бўлашади. Бу ерда дегарлик ҳамма иттифоқи республика-лардан 200 га яқин спортчи тўланган. Улар орасида олим-пылда ўйинларининг, жаҳон, Европа ва Совет Иттифоқи чемпионатларининг голиблари бор.

Минг метрга эркаклар ур-тасида ўтказилган пойғадда Ўзбекистонлик байдаркачи Владимир Вертякин «Буре-вистник» ҳамма рақибларини орқад қолдириб кетди. Жаҳон олимпиадаси мусобақасида спортчилар мана шу масофада медаллар учун курашадилар. Ҳамюртнинг мамлакат кубогини мусобақасида яхши натижа

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.